

Návody k domácím fyzikálním experimentům na portálu alík.idnes.cz

Vojtěch Žák (Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy v Praze, dále MFF UK),
Václava Kopecká (MFF UK), Jitka Stříbrná (MAFRA, a. s., provozovatel [iDNES.cz](http://alík.idnes.cz))

Kontaktní email: Vojtech.Zak@mff.cuni.cz

Popis činu: Na portálu alík.idnes.cz, v sekci *Alikoviny*, v podsekci *Zábavná fyzika* jsou od roku 2012 uveřejňovány návody na jednoduché fyzikální experimenty, které mohou doma provádět děti (kolem deseti let), příp. ve spolupráci s rodiči a prarodiči. V. Žák a V. Kopecká vybírají náměty (některé sami vymýšlejí, jiné upravují, aby byly v podmínkách běžné domácnosti jednoduše proveditelné), připravují experimenty k fotografování a píší příslušné texty. Ostatní zařizují zaměstnanci MAFRA, a. s. (fotografie, správa portálu atd.)

Cíl činu: Cílem je propagace fyziky jako zajímavého a užitečného oboru mezi dětmi (obecněji podpora bádání, ještě obecněji podpora zájmu o svět a jevy v něm probíhající).

Typická struktura návodu: Návod je uveden *názvem* a velmi *krátkým motivačním textem* (často větou, která zní paradoxně), za kterým následuje *motivační fotografie*, *krátké upozornění* (na co mají experimentátoři dávat pozor, aby se nezranili apod.) a *seznam pomůcek* (většinou jsou dostupné doma a není potřeba je kupovat). Ve stěžejní části je stručně a jasně popsán *postup*, jak experiment provést, který následuje informace popisující výsledek pokusu. Každý text je doprovázen *sérií fotografií s krátkými popisky* pro ty, kteří neradi čtou a chtějí pokus co nejrychleji provést. Dále je podáno *jednoduché vysvětlení* (typický čtenář ještě nemá ve škole fyziku, přesto je schopen přemýšlet) a někdy je přidán *tip na rozšíření nebo vylepšení pokusu*.

Odkazy na jednotlivé návody: Na webu *i*, v sekci *Alikoviny*, v podsekci *Zábavná fyzika* je od roku 2012 do roku 2015 uveřejněno zatím (tvorba pokračuje) přes 50 návodů na fyzikální experimenty, jejichž autory jsou Václava Kopecká nebo Vojtěch Žák (pod příslušnými články jsou podepsáni). Níže uvádíme odkazy aspoň na některé z nich.

Zpětná vazba: Návody mají poměrně velkou návštěvnost a jsou využívány např. i některými učiteli (náměty na experimenty ve škole nebo na dobrovolné domácí úkoly).

Voda co neteče

http://alík.idnes.cz/zabavna-fyzika-voda-co-netece-djd-/alík-alikoviny.asp?c=A140216_021021_alík-alikoviny_jit

Navigace z korkové zátky

http://alík.idnes.cz/zabavna-fyzika-kompas-z-korku-d28-/alík-alikoviny.asp?c=A131007_225740_alík-alikoviny_jit

Může plamen lézat?

http://alík.idnes.cz/zabavna-fyzika-01i-/alík-alikoviny.asp?c=A130516_175338_alík-alikoviny_jit

Přemístování předmětů pomocí elektřiny

http://alík.idnes.cz/zabavna-fyzika-premistovani-predmetu-pomoci-elektřiny-pjp-/alík-alikoviny.asp?c=A150110_010009_alík-alikoviny_jit

Nafukování pěnového bonbónu

http://alík.idnes.cz/zabavna-fyzika-nafukovani-penového-bonbonu-fe8-/alík-alikoviny.asp?c=A150110_012834_alík-alikoviny_jit

Lehký těžký kov

http://alík.idnes.cz/zabavna-fyzika-lehky-tezky-kov-dmd-/alík-alikoviny.asp?c=A131007_223542_alík-alikoviny_jit

Bumerang

http://alík.idnes.cz/bumerang-cuw-/alík-alikoviny.asp?c=A130516_210838_alík-alikoviny_jit